

FARMACIA	PROCEDURA DE ELIBERARE A MEDICAMENTELOR RX DIN FARMACIE	Cod: RBPF – PL 2018
--------------------------	--	--------------------------------------

	Întocmit	Verificat	Aprobat
Nume/prenume			
Funcție			
Data			
Semnatura			

CUPRINS

1. Definiția procedurii
2. Scop și domeniu de aplicare
3. Definiții, abrevieri
4. Atribuții și responsabilități
5. Descrierea procedurii
6. Documente și anexe

1. Definiția procedurii

Procedura descrie responsabilitățile și metodele utilizate pentru asigurarea asistenței farmaceutice a populației, prin oferirea de servicii de calitate constând în eliberarea de medicamente, însoțite de informații și o consiliere adecvată pacientului.

2. Scop și domeniu de aplicare

Scopul procedurii este acela de a asigura calitatea asistenței farmaceutice, ca o componentă a asistenței de sănătate publică, prin care se promovează protejarea sănătății în rândul populației. Procedura stabilește serviciul farmaceutic standard, reprezentând regulile obligatorii de respectat la eliberarea medicamentului și consilierea pacientului/reprezentantului acestuia.

3. Definiții, abrevieri

Asistența farmaceutică: reprezintă asigurarea responsabilă a terapiei medicamentoase, în scopul obținerii de rezultate care îmbunătățesc calitatea vieții pacientului. Asistența farmaceutică vizează problemele privind utilitatea, eficacitatea, siguranța și complianța medicației.

Serviciul farmaceutic standard cuprinde eliberarea medicamentelor și consilierea pacientului referitor la medicamentele eliberate respectând regulile de eliberare a medicamentelor, descrise în prezenta procedură.

Eliberarea medicamentului/medicamentelor reprezintă activitatea de acordare a medicamentelor către pacient/reprezentantul acestuia, însoțite de consilierea farmacistului.

Consilierea pacientului sau a reprezentantului său: reprezintă ansamblul de acțiuni întreprinse de farmacist, constând în oferirea de informații necesare pentru o utilizare sigură, corectă și eficace a medicamentelor, într-o formă potrivită necesităților fiecărui pacient.

Medicamente cu regim special: medicamente stupefiante și psihotrope

Prescripția medicală = orice prescripție de medicamente emisă de o persoană calificată

Medicamente Rx = medicamente care se eliberează cu prescripție medicală

PRF - medicamente care se eliberează cu prescripție medicală care se reține în farmacie (nu se reînnoiește)

P6L - medicamente care se eliberează cu prescripție medicală care nu se reține în farmacie (se poate reînnoi)

PS - medicamente care se eliberează cu prescripție medicală specială (stupefiante și psihotrope)

PR - medicamente care se eliberează cu prescripție medicală restrictivă, rezervate pentru utilizarea în anumite domenii specializate

Medicamente homeopate

4. Atribuții, responsabilități

Farmacistul șef este responsabil pentru:

- Actualizarea procedurii de eliberare a medicamentelor, instruirea farmaciștilor, evaluarea acestora și reinstruirea la nevoie.
- Coordonarea, verificarea și evaluarea întregii activități de eliberare a medicamentelor.
- Responsabilitatea aplicării regulilor de eliberare în farmacie revine în exclusivitate farmaciștilor posesori ai dreptului de liberă practică.

Farmaciștii: sunt responsabili pentru activitatea de eliberare a medicamentelor și de consilierea pacientului sau aparținătorului său.

5. Descrierea procedurii

Procesul de eliberare a medicamentelor din farmacie constituie un complex de activități, mijloace și soluții organizatorice.

Condiții necesare pentru desfășurarea activității de eliberare a medicamentelor:

- atmosfera de lucru din farmacie trebuie să fie calmă, să inspire încredere și să permită o comunicare cât mai bună cu pacientul;
- farmacia respectă reglementările fiscale în vigoare: casa de marcat, gestiune cantitativă;
- eliberarea medicamentelor se desfășoară în oficiină, încăperea în care publicul are acces. În oficiină se asigură condiții pentru: completarea rețetelor de către pacient sau aparținătorul său, administrarea medicamentelor în farmacie;
- farmacia trebuie să dețină un sistem informatic adecvat și o bună organizare a circuitelor în farmacie, care să permită eliberarea promptă a oricărui medicament, fără a exista riscul de erori, sau de intersectare cu alte circuite;
- în situația în care pacientul solicită informații suplimentare despre tratament, despre afecțiunea pentru care primește tratamentul, sau orice alte informații cu caracter personal, farmacistul poartă aceste discuții cu acesta într-un spațiu de confidențialitate.

5.1. Eliberarea medicamentelor

5.1.1. Eliberarea medicamentelor pe bază de prescripție medicală se efectuează respectând procedura.

Primirea prescripției medicale:

- verificarea antetului rețetei, tipului de formular (rețeta simplă, în regim compensat sau gratuit, cu regim special), a medicului prescriptor;

- în cazul medicamentelor și preparatelor cu produse stupefiante și psihotrope, farmacistul verifică respectarea prescrierii pe formulare speciale, prevăzute de lege;
- verificarea valabilității rețetei (a datei);
- verificarea datelor despre pacient (vârstă, sex) și a diagnosticului complet;
- identificarea: medicamentelor, concentrațiilor, dozelor, căilor de administrare, duratei tratamentului;

În cazul în care farmacistul efectuează o substituție, acesta informează pacientul și obține acordul acestuia. În situația în care medicamentele solicitate lipsesc din farmacie, farmacistul se aprovizionează cu acestea în timp util.

În cazurile speciale, în care produsul solicitat lipsește temporar de pe piață, sau a fost retras definitiv de către producător, sau ANM, se explică situația pacientului, oferindu-i-se o alternativă dacă este posibil, sau se îndrumă pacientul către medicul curant, pentru schimbarea tratamentului.

În cazul în care prescripția medicală nu poate fi onorată, farmacistul trebuie să îndrume pacientul către farmaciile cele mai apropiate.

Analizarea terapiei medicamentoase prescrise presupune:

- identificarea claselor farmacologice, din care fac parte medicamentele prescrise;
- obținerea de informații despre pacient, care pot influența răspunsul la medicamente: vârsta, starea fizio-patologică, consum de alcool, tutun, regim alimentar stare psiho-socială;
- verificarea dozelor, a modului de administrare și a frecvenței dozelor, verificarea dozelor maxime în cazul medicamentelor psihotrope și stupefiante, verificarea dozelor pediatrice, ajustarea dozelor în caz de insuficiență renală sau hepatică, sau în situații de interacțiuni previzibile;
- verificarea, în cazul asocierii în amestecuri injectabile, faptului că substanțele medicamentoase sunt compatibile fizico-chimic;
- evaluarea posibilității apariției interacțiunilor, cu consecințe clinice: între medicamente, între medicamente și alimente, între medicamente și parametri biologici;
- determinarea precauțiilor la utilizare și a efectelor adverse ale medicamentelor prescrise;
- evaluarea contraindicațiilor medicamentelor prescrise;
- depistarea eventualelor erori de prescriere.

Pregătirea medicamentelor pentru eliberare

Medicamentele sunt aduse pe masa de eliberare din zonele de depozitare. Se verifică: integritatea ambalajelor și termenul de valabilitate pe durata utilizării și corelarea între medicamentele pregătite și cele prescrise. În situația în care, medicamentele nu se eliberează în ambalajul original, reambalarea acestora se face în ambalaje de bună calitate, care trebuie să conțină toate elementele de identificare: denumire, cantitate, concentrație, serie, prospect, mod de administrare, termen de valabilitate, informații asupra modului de păstrare. Aceste elemente vor permite urmărirea corectă a trasabilității informațiilor.

Medicamentele pregătite pentru eliberare se introduc în sistemul informatic.

Consilierea pacientului

Mijloace de informare utilizate pentru consiliere:

- întrebări lămuritoare adresate pacientului, sau persoanei care se ocupă de el;
- întrebări adresate medicului, în caz de nelămuriri, sau ori de câte ori este nevoie de informații suplimentare;
- utilizarea materialelor, manualelor științifice existente în biblioteca farmaciei, a reglementărilor în vigoare;
- informații provenind de la centrele de farmacovigilență, autoritățile competente sau de la producătorii de medicamente.

Modalitățile de comunicare cu pacientul:

Farmacistul se adresează pacientului, la nivelul sau de înțelegere, folosind termeni simpli; verifică dacă pacientul a înțeles informațiile oferite, solicitându-i acestuia să pună întrebări în cazul în care are nelămuriri. Dacă este cazul, informațiile sunt repetate, pacientul fiind încurajat să consulte prospectul medicamentului. Informațiile sunt date pacientului, arătându-i-se cutia, sau flaconul medicamentului la care se face referire. Informațiile sunt comunicate în formă orală și în scris, astfel încât pacientul să coreleze medicamentul primit cu informația.

Finalizarea eliberării

- medicamentele sunt înmânate pacientului, sau aparținătorului sau;
- prescripția medicală se reține în farmacie;
- prescripțiile medicale reținute se arhivează, asigurându-se măsuri că acestea nu vor fi eliminate din farmacie împreună cu alte deșeuri;
- pacientul este încurajat să revină la farmacie, pentru evaluarea rezultatelor terapiei recomandate (monitorizare).

Monitorizarea pacientului

Farmacistul constata dacă pacientul:

- a respectat sau nu tratamentul recomandat;
- tratamentul a fost sau nu eficient;
- dacă au aparut efecte nedorite;

Dacă pe durata tratamentului, sunt înregistrate efecte adverse, acestea se declară fie de către medic, fie de către farmacist, prin completarea unui formular pus la dispoziție de către ANMDM, numai în cadrul activității naționale de farmacovigilență.

6. Documente și anexe

- Lista de luare la cunoștință a procedurilor de către personal (*Anexa 1*)
Rețete simple, rețete cu regim special, rețete pentru eliberarea medicamentelor în sistemul de asigurari
- Facturi, chitante
- Borderouri
- Rapoarte de vânzări
- Registru de casă
- Registru pentru evidența medicamentelor și preparatelor stupefiante și psihotrope (conform legii 339/2005)

Lista de luare la cunoștință a procedurii

Nr.	Destinatar (nume, prenume)	Functia	Data luării la cunoștință	Semnatura de primire	Data retragerii	Semnatura retragere
1						
2						
3						
4						
5						

